

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Колеснік Ірини Володимирівни

**«Диференціація навчально-тренувального процесу юних гімнастів з
урахуванням особливостей розвитку нервової системи» на здобуття
ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт**

У відповідності до п. 11 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 на кафедрі спортивних видів гімнастики Національного університету фізичного виховання і спорту України 17 жовтня 2023 року Колеснік Іриною Володимирівною було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Диференціація навчально-тренувального процесу юних гімнастів з урахуванням особливостей розвитку нервової системи» та її обговорення (науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Салямін Ю. М.).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри спортивних видів гімнастики було прийнято рішення надати здобувачу Колеснік І. В. позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. Аналіз науково-методичної літератури свідчить про те, що спортивна підготовка гімнастів залишається актуальною темою сучасності та актуалізується потребою ефективної підготовки з використання нових методів та засобів для занять спортивною гімнастикою та підвищенням ефективності роботи з перспективними дітьми. Сучасний рівень гімнастики спортивної характеризується стрімким зростанням спортивних результатів, що складає високу конкуренцію на міжнародній спортивній арені. Таким чином, постає питання в ефективній підготовці спортсменів, запровадження новітніх методів та засобів для ефективної спортивної підготовленості, про що і зазначають провідні науковці. Тому, на нашу думку, в навчально-тренувальному процесі підготовки юних гімнастів необхідно використовувати диференціацію навчання, метою якою є індивідуалізація, яка ґрунтується на створенні оптимальних умов для виявлення задатків, розвитку

інтересів та здібностей з урахуванням індивідуально-типологічних властивостей вищої нервової діяльності кожного спортсмена.

Представлена до розгляду дисертаційна робота Колеснік І. В. спрямована на теоретичне та практичне вирішення викладених вище проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано на кафедрі спортивних видів гімнастики Національного університету фізичного виховання і спорту України відповідно до Плану Науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016-2020 рр., згідно з темою кафедри 2.11 «Статодинамічна стійкість, як основа технічної підготовки тих, хто займається спортивними видами гімнастики» (номер державної реєстрації 0116U001612) та темою на 2021-2025 роки за темою 2.10 «Раціоналізація тренувального процесу у спортивних видах гімнастики» (номер державної реєстрації 0121U108308), Роль автора, як співвиконавця, полягає у розробці методики диференціації навчально-тренувального процесу юних гімнастів з урахуванням особливостей розвитку нервової системи на основі врахування індивідуально-типологічних властивостей юних гімнастів, яка спрямована на підвищення показників спортивної підготовленості гімнастів: фізичної та технічної. Автором розроблено спеціальні комплекси спеціальних вправ, які спрямовані на розвиток фізичних якостей юних гімнастів зі спеціалізацією на кожний прилад багатоборства за допомогою фітнес-предметів.

Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в тому, що в роботі:

- вперше науково обґрунтовано побудову навчально-тренувального процесу підготовки гімнастів групи початкової та базової підготовки з урахуванням типів вищої нервової діяльності, алгоритм реалізації розробленої методики, форми, методи проведення тренування;
- вперше розроблено комплекси вправ з використанням фітнес технологій із фізичної та технічної видів підготовки гімнастів на етапі початкової та попередньої базової підготовки, з метою кращого та швидкого освоєння гімнастичними рухами;
- вперше обґрунтовано взаємозв'язок впливу темпераменту та здібності до навчання гімнастичним вправам, визначено кількість тренувань та кількість підходів;
- вперше було визначено стани психофізіологічних функцій гімнастів та кореляційні зв'язки із фізичною та технічною підготовленістю;
- підтверджено дані щодо необхідності врахування індивідуально-типологічних властивостей під час підготовки юних гімнастів;

- підтверджено й розширено дані про необхідність врахування диференційованого підходу, починаючи з початкового етапу навчання;
- доповнено наукові дані щодо особливостей підготовки юних гімнастів на етапі початкової та попередньої базової підготовки, саме на основі врахування індивідуально-типологічних особливостей кожного гімнаста;
- вперше розроблено методiku диференціації навчального процесу гімнастів з урахуванням особливостей розвитку нервової системи, розкрито суть, мету та завдання, а також розкрито методичний підхід даної методики;
- вперше доведено ефективність започаткованої методики.

Практичне значення роботи полягає в тому, що отримані результати дозволяють коригувати навчально-тренувальний процес юних гімнастів з використанням диференційованого підходу, що дозволить покращити показники з фізичної та технічної підготовленості гімнастів, отримані результати мають прогностичний характер та будуть рекомендовані для використання тренерам під час підготовки юних гімнастів в навчально-тренувальному процесі. А також теоретичний матеріал рекомендовано для лекційних занять студентів НУФВСУ.

Представлені в роботі матеріал і висновки впроваджені в навчальний процес студентів кафедри спортивних видів гімнастики Національного університету фізичного виховання і спорту України (21 лютого 2022 р.), про що свідчить відповідний акт. Результати дослідження було впроваджено у навчально-тренувальний процес юних гімнастів ДЮСШ №2 міста Житомира (18 лютого 2022 р.) та у навчально-тренувальний процес юних гімнастів ДЮСШ “Юність Києва” (17 лютого 2022 р.), про що свідчать відповідні акти.

Теоретичне значення отриманих результатів. Отримані в роботі результати дозволяють систематизувати масив наукової і науково-методичної інформації, розширити існуючі уявлення щодо навчально-тренувального процесу та підготовки гімнастів з урахуванням індивідуально-типологічних властивостей вищої нервової діяльності на етапі початкової та попередньо базової підготовки.

Представлений в дисертаційній роботі системний підхід до поставленої проблеми може стати методичною основою для подальшої розробки проблематики із деталізацією теоретичних положень і результатів досліджень для впровадження у навчальний процес і науково-дослідну роботу в спеціалізованих вищих навчальних закладах спортивного профілю.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, що висвітлені у дисертаційній роботі, повною мірою відповідають меті і завданням та обґрунтовані

наведеними даними згідно з результатами дослідження. Розв'язання поставлених у роботі завдань супроводжується використанням комплексу взаємозв'язаних сучасних валідних методів дослідження.

Отримані результати дослідження базуються на достатньому фактичному матеріалі, що цілком забезпечує належну достовірність і обґрунтованість основних наукових положень дисертаційної роботи та сформульованих у ній висновків. Ступінь вірогідності отриманих кількісних даних забезпечений значним обсягом дослідження, кількістю випробовуваних, отриманими цифровими даними, використанням у роботі сучасних методів дослідження та застосуванням адекватних методів математичного опрацювання матеріалів.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертації опубліковано в наукових журналах та представлено в тезах на науково-практичних конференціях різного рівня. В опублікованих наукових працях зі співавторами та без дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та проаналізував отримані результати.

Наукові результати дисертації висвітлені в 16 наукових публікаціях: 5 статей у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України; 10 публікацій апробаційного характеру; 1 публікація додатково відображає наукові результати дисертації.

Апробація результатів дисертації. Матеріали дисертаційного дослідження оприлюднені на XIII–XV Міжнародних конференціях молодих вчених “Молодь і олімпійський рух” (м. Київ, 2020–2022 рр.); Науково-методичних конференціях кафедри спортивних видів гімнастики (м. Київ, 2019; 2021 рр.); II Міжнародній науково-практичній конференції “Сучасні тенденції та концептуальні шляхи розвитку освіти і педагогіки” (м. Полтава, 2021 р.); Міжнародній науково-практичній конференції “Проблеми та перспективи розвитку науки, освіти та технологій” (м. Ізмаїл, 2022–2023 рр.); Міжнародній науково-практичній конференції “Сучасні аспекти науки, освіти, технологій та суспільства” (м. Полтава, 2022 р.); V Всеукраїнській електронній науково-практичній конференції з міжнародною участю “Інноваційні та інформаційні технології у фізичній культурі, спорті, фізичній терапії та ерготерапії” (м. Київ, 2022 р.); Всеукраїнській конференції з нейронаук з міжнародною участю, присвяченій 90-річчю від дня народження видатного українського нейрофізіолога академіка Володимира Скока (м. Київ, 2022 р.); VI Всеукраїнському науково-практичному семінарі з міжнародною участю “Новації, практики та перспективи розвитку фізичної культури і спорту в умовах воєнного стану” (м. Кропивницький, 2023 р.).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження було сформульовано із науковим керівником. Автором самостійно проаналізовано літературні посилання та передовий досвід. Також здобувач самостійно виконував розробку методики диференціації навчально-тренувального процесу юних гімнастів з урахуванням особливостей розвитку нервової системи. Всі розділи власних досліджень, висновки та аналіз отриманих результатів дисертації оформлені автором самостійно. Здобувачем сформульовано висновки, які повністю відповідають поставленим завданням. Дисертантом підготовлено матеріали для наукових публікацій та для впровадження наукових розробок у практику.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота Колеснік Ірини Володимирівни на тему: «Диференціація навчально-тренувального процесу юних гімнастів з урахуванням особливостей розвитку нервової системи» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Розглянувши дисертацію Колеснік Ірини Володимирівни «Диференціація навчально-тренувального процесу юних гімнастів з урахуванням особливостей розвитку нервової системи» та наукові публікації за темою дисертації, визначивши особистий внесок у всіх зарахованих за темою дисертації наукових публікаціях, опублікованих зі співавторами, а також за результатами публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення вважаємо, що робота є актуальною, виконана здобувачем ступеня доктора філософії особисто, являє собою повністю завершену наукову працю, під час підготовки якої застосовувалися сучасні методи досліджень, має наукову новизну, практичне значення, містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, нове розв'язання актуального наукового завдання щодо теоретичного обґрунтування та розроблення методики диференціації навчально-тренувального процесу юних гімнастів з урахуванням розвитку нервової системи, адекватна поставленій меті та містить висновки, які відповідають завданням. Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної доброчесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу Колеснік Ірині Володимирівні ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/ Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує ректору НУФВСУ утворити спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації Колеснік Ірини Володимирівни з метою присудження їй ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Борисова Ольга Володимирівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Коробейніков Георгій Валерійович, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри спортивних єдиноборств та силових видів спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Максимова Юлія Анатоліївна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри спортивних видів гімнастики Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Худолій Олег Миколайович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;

опонент: Долбишева Ніна Григорівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор, декан факультету фізичної культури і спорту Придніпровської державної академії фізичної культури і спорту.

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

Ольга БОРИСОВА

Д.фіз.вих., професор

Георгій КОРОБЕЙНІКОВ

К.фіз.вих., доцент

Юлія МАКСИМОВА

Голова засідання,
К.фіз.вих., доцент

Оксана ОМЕЛ'ЯНЧИК-
ЗЮРКАЛОВА

Підписи Борисової О., Коробейнікова Г., Максимової Ю., Омел'янчик-Зюркалової О. засвідчую

Нагальшик відділу кадрів Оксана Омел'янчик-Зюркалова О.В.

24.10.2023р.

